

Однак, на нашу думку, вирішити їх можна:

1. Враховуючи обмеженість часу, необхідно виділити до 7 найважливіших тем курсу з вивчення фіскальних податкових платежів. Решту тем винести на самостійний розгляд з подальшим відпрацюванням у формі міні-тестів. Це дозволить набути умінь і навички по головних податках студентами, що в свою чергу підвищить оцінку якості їх навчання.

2. При складанні навчальних програм залучати роботодавців для експертної оцінки, оскільки більшість аналітиків сходяться на тому, що студенти не є кінцевими споживачами освітніх послуг, а справжніми споживачами вважають роботодавців, котрі як представники суспільства оцінюють продукт освіти. Тому саме їхні потреби повинні передусім ураховуватися при складанні навчальних програм.

3. При складанні екзаменаційних білетів насамперед орієнтуватися на здобуття умінь та навичок, тому доцільно не включати теоретичні питання з податкового законодавства в білети. Екзаменаційні білети повинні містити такі ситуаційні завдання, при розв'язанні яких студент має показати не тільки набуті умінь та навички, а й умінь орієнтуватися в податковому законодавстві.

Підвищення якості навчання студентів спеціальності «Фінанси» при вивченні дисципліни «Податкова система» дозволять кафедрі фінансів не тільки утримувати високий рейтинг серед інших спеціальностей у ВНЗі, а й випускати конкурентоспроможних фінансистів на ринок праці, а роботодавцям утримувати висококваліфікованих фінансистів з державного управління.

*Л. А. Колесніченко, доц.,
кафедра педагогіки і психології*

ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД У НАВЧАННІ — НЕОБХІДНА УМОВА РОЗВИТКУ ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ

Освіта — важлива складова розвитку особистості, основа інтелектуального, культурного, духовного, соціального, економічного розвитку суспільства і держави. Один з президентів США зазначав, що в Америці міцні університети не тому, що Америка є багатою, а Америка є багатою саме тому, що вона має

міцні університети. Тобто, освіта є не лише наслідком, але й причиною економічного добробуту держави, її базою та підґрунтям.

Одним із стратегічних завдань реформування освіти в Україні, згідно з Національною доктриною розвитку освіти, є формування компетентної, творчої особистості. Реформування вищої освіти передбачає реалізацію принципів гуманізації, демократизації освіти, методологічну переорієнтацію процесу навчання на розвиток особистості, формування її основних компетенцій.

Ми визнаємо слушними ті підходи до професійного становлення у вищій школі, які базуються на ідеях цілісності, єдності особистісного та професійного розвитку людини. Ці ідеї розроблялися вченими Б. Г. Ананьєвим, Г. О. Баллом, Є. А. Клімовим, Н. В. Кузьміною, О. Г. Молл, К. К. Платоновим, В. В. Рибалкою, В. А. Семиченко, В. Д. Шадріковим та ін.

Важливим аспектом підготовки майбутнього фахівця є забезпечення єдності професійного та особистісного розвитку. Тут слід виокремити два різні значення слова «розвиток». По-перше, це той *духовний стан* людини, який є результатом онтогенезу суб'єкта, той *рівень*, на якому перебуває студент, коли з нього починають формувати фахівця; по-друге, це той *процес*, до якого студент залучається тими, хто з нього формує фахівця.

Оскільки особистість — головна цінність суспільства і водночас кінцевий результат професійного становлення, дуже важливим і необхідним є: а) врахування своєрідності і неповторності кожної особистості та б) активне включення особистості у процес професійного становлення.

У першому випадку мова йде про визнання індивідуальності, самотності особистості студента, про підтримку студента у навчанні. Це положення відображає ідеї гуманізації професійної освіти (Г. О. Балл, В. В. Рибалка та ін.), що постулюють «...турботу про становлення гармонійної та творчої особистості, про найкращу реалізацію її можливостей, найкращий вияв її індивідуальної своєрідності у різних сферах життя. Професійна орієнтація має бути складовою ширшої — життєвої орієнтації».

Розвиток особистості у другому значенні виявляється у збільшенні власної активності в засвоєнні нового масиву знань, у творчому підході до навчання, діяльності, життя, у набутті самостійності, відповідальності за своє життя, у вмінні знайти можливості нестандартного виходу за рамки ситуації, прийняти рішення, змінювати зовнішній світ та себе, поступовому ускладненні та вдосконаленні взаємодії особистості із соціумом.

Розвиток особистості відбувається у процесі професійного становлення, а професійне становлення неможливе без якісних змін, росту особистості; воно є метою і водночас наслідком особистісного розвитку.

Отже, ми вважаємо, що сьогодні існує потреба привернути більше уваги до особистісних властивостей суб'єкта навчання в процесі професійної підготовки. Особистісно орієнтований підхід забезпечує реалізацію цих нагальних завдань.

Дисципліна «Психологія та педагогіка» базується на особистісно орієнтованому навчанні, що відображається у постановці цілей, розробці змісту, дотриманні принципів та технологій навчання.

*А. Г. Котенок, асист.,
кафедра політичної економії
факультетів управління та маркетингу*

НАУКОВО-ДОСЛІДНА ДІЯЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ РОЗВИТКУ ТВОРЧОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА

Процеси раціональної організації науково-дослідної роботи як основного ресурсу розвитку творчого потенціалу особистості студента вимагають залучення студентів до науково-дослідної діяльності в період навчання у ВНЗ. На жаль, ступень залучення є досить низьким (17,5 % беруть участь у науково-дослідній роботі ВНЗ), що в цілому знижує реальні можливості розвитку творчого потенціалу особистості кожного студента.

У вищій школі накопичено значний потенціал різних форм організації науково-дослідної роботи студента (НДРС). В умовах сучасності активізуються нові форми організації науково-дослідної роботи студентів, які базуються на принципах самоорганізації, діяльності тимчасових творчих колективів та ін. Ефективність процесу розвитку творчого потенціалу особистості студента цілком залежить від уміння суб'єктів освітнього простору стимулювати участь студентів у різних напрямках вузівської науково-дослідної діяльності, спрямовуючи всі зусилля на вирішення основного завдання вищої школи — сформувати фахівця з творчим мисленням.